

PATVIRTINTA
Kauno lopšelio-darželio „Boružėlė“
direktoriaus 2017 m. lapkričio 24 d.
įsakymu Nr. V-350

KAUNO LOŠELIO – DARŽELIO „BORUŽĖLĖ“ SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno lopšelio – darželio „Boružėlė“ (toliau - darželis) smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarka (toliau - tvarka) parengta vadovaujantis smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos įgyvendinimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 3 d. Nr. V-625 „Dėl rekomendacijų mokykloms dėl smurto artimoje aplinkoje atpažinimo kriterijų ir veiksmų, kilus įtarimui dėl galimo smurto artimoje aplinkoje patvirtinimo“.

2. Tvarkos paskirtis – padėti darželio direktoriui, pedagogams, kitiems darželio darbuotojams, vaiko gerovės komisijai (toliau VGK), tėvams (rūpintojams, globėjams) užtikrinti saugią, užkertančią kelią, bet kokio smurto apraiškoms, aplinką.

3. Tvarkos tikslas – siekiant ugdyti pozityvų ugdytinių elgesį ir sukurti draugišką ir saugią atmosferą, nustatyti, kokie turi būti daromi veiksmai individualiu, grupės, įstaigos, šeimos lygmeniu, siekiant užkirsti kelią smurtui ir patyčioms.

4. Tvarka remiasi šiais principais:

4.1. Į patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalios, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ir kt.) ir formos;

4.2. Kiekvienas darželio administracijos atstovas, pedagogas, kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą ar patyčias, turi reaguoti ir jį stabdyti;

4.3. Veiksmų turi būti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie smurtą ar patyčias amžiaus ir pareigų bei nepriklausomai nuo smurtautojo ar patiriančio smurtą ar patyčias amžiaus ir pareigų.

5. Tarkoje vartojamos sąvokos:

5.1. patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgą persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

5.2. patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ar užgauliojant) ir netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

5.2.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

5.2.2. fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

5.2.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

5.2.4. elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

5.3. smurto ir patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis darželio bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, pedagogų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

5.4. smurto ir patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

5.5. smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos darželyje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinių geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinių tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

II. SMURTO, PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA DARŽELYJE

6. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi darželio veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi darželio vadovas, Vaiko gerovės komisijos nariai, grupių auklėtojos, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, o jos vykdyme dalyvauja visi darželio bendruomenės nariai.

7. Darželio vadovas yra atsakingas už šios Tvarkos parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremtą kasmetinio darželio Vaiko gerovės komisijos priemonių plano parengimą, jo pristatymą darželio bendruomenei ir vykdymą.

8. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja direktoriaus paskirtas darželio vaiko gerovės komisijos pirmininkas ir jo pavaduotojas, kurie kasmet:

8.1. aptaria turimą informaciją, Vaiko gerovės komisijos posėdyje;

8.2. teikia siūlymus įstaigos vadovui dėl smurto, patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo darželyje, darželio darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;

8.3. teikia siūlymus darželio vadovui dėl Tvarkos tobulinimo;

8.4. atlieka kitus darželio smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkoje numatytus veiksmus.

III. SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA DARŽELYJE

9. Visais įtariamais ir realiais smurto ir patyčių atvejais, kiekvienas darželio administracijos atstovas, pedagogas, kitas darbuotojas reaguodamas:

9.1. įsikiša įtarus ar pestebėjus smurtą ar patyčias ir nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

9.2. informuoja įstaigos vadovą ir VGK pirmininką ar kitą VGK narį apie įtariamą ar įvykusį smurto ar patyčių atvejį.

10. Informaciją gavęs įstaigos vadovas, VGK pirmininkas ar kitas VGK narys išsiaiškina situaciją, jei reikia nedelsiant informuoja tėvus ar institucijas (policija, greitoji pagalba, vaiko teisių tarnyba). Paaiškėjus smurto ar patyčių atvejui, pildoma pranešimo apie smurtą ar patyčias forma (1 priedas).

11. Užpildyta forma perduodama VGK ir registruojama smurto ir patyčių registracijos žurnale (2 priedas).

12. Vaiko gerovės komisija įvertinusi turimą informaciją:

12.1. numato veiksmų planą (gali būti individualūs pokalbiai su skriaudėju, skriaudžiamuoju, stebėtojais, jų tėvais, klase, kt. priemonės), supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus); esant poreikiui koreguoja veiksmų planą;

12.2. informuoja darželio direktorių apie esamą situaciją;

12.3. vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius susirinkimus situacijos įvertinimui.

13. Administracijos atstovui, auklėtojai, švietimo pagalbos specialistui ar kitam darbuotojui pasityčiojus iš vaiko ar atlikus smurto veiksmą, asmuo pastebėjęs ir įtaręs smurtą ar patyčias turi nedelsiant informuoti darželio vadovą (jo nesant vadovo pavaduotoją), kuris imasi Darželio tvarkos apraše ar kituose darželio dokumentuose numatytų veiksmų.

14. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus darželis informuoja kompetentingas valstybės ir Kauno miesto savivaldybės institucijas.

15. Darželio vadovas, sužinojęs apie darželio darbuotojo patiriamas patyčias, priima sprendimą dėl poveikio taikymo.

16. Smurto ir patyčių dalyvius pagal individualius poreikius, grupės auklėtoja ar administracijos atstovas nukreipia į Savivaldybės švietimo pagalbos įstaigą (nesant įstaigoje švietimo pagalbos specialisto (psichologo)).

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

18. Su šiuo Tvarkos aprašu supažindinami visi darbuotojai pasirašytinai.

19. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas talpinamas darželio internetinėje svetainėje susipažinti tėvams ir kitiems suinteresuotiems asmenims.

Kauno lopšelis – darželis „Boružėlė“
Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos
vykdymo tvarkos aprašo
1 priedas

Įtariant patyčias vienas svarbiausių elementų yra tokio elgesio pasikartojimas. Žymėti pastebėtus faktus, kitų perduotą informaciją apie patyčias svarbu dėl šio reiškinio atskleidimo kitiems asmenims - vaikų tėvams, pedagogams ar esant poreikiui kitiems specialistams, taip pat dėl patyčių masto mažėjimo įvertinimo.

**KAUNO LOPŠELIO – DARŽELIO „BORUŽĖLĖ“
PRANEŠIMO APIE SMURTĄ IR PATYČIAS FORMA**

Pranešimo data

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐	Fizinės: vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);
☐	Socialinės: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas;
☐	Elektroninės: patyčios vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.).
☐	Kiti pastebėjimai (įrašyti) _____ .
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojamumas:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Vaiko, <u>patyrusio patyčias</u> vardas, pavardė, amžius, grupė:	
Vaiko/-ų, <u>kuris tyčiojosi</u> vardas, pavardė, amžius, grupė:	
Vaiko/-ų, <u>stebėjusio patyčias</u> vardas, pavardė, amžius, grupė:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

--

Patyčių registracijos žurnale Nr. _____

Užpildžiusio asmens vardas, pavardė

Parašas

